

kitap tanıtımı...

KRİZİN ADI “YÖNETEMEME”

Ertuğrul YEMİŞCIOĞLU

Elektrik Mühendisi
EMO Ankara Şubesi Üyesi
ertugrul.emo@gmail.com

EMO'nun geçen döneminde en çok ülkemizdeki seçimleri, barışı (savaşı), TMMOB'ye yapılan etkisizleştirme, ele geçirme saldırılarını konuştuğumuzu hatırlıyorum. Yazdıklarımı da bu başlıkları besleyecek, tarihi geri planına dönen hatırlatmalar yapan, tartışma argümanlarını zenginleştiren, çözüm önerileri insandan yana olan, paranın imparatorluğunu ve/veya tanrılığını reddeden bir anlayışla kitap tanıtımları yapmaya çalıştım. Bu dönemde Şube Yayın Kurulu bana “Kitap tanıtımı” ve “Sudoku, suludoku” hazırlama görevini verince, yazılarımı tekrar okudum. Gördüm ki; üniversite yıllarından başlayarak ihtiyaç duyduğumda döne-döne okuduğum, dünyayı ve yaşamı anlama kılavuzu olan “Diyalektik ve Tarihsel Materyalizm” kitabı/broşürü yorumlarımda yol gösterici olmuş. Fırıldak Kubi'leri, satılık kalemli, iş hayatını ve tabii ki insanı, insanlığı anlayamayan genç meslektaşlarıma okumalarını öneriyorum. Sorunlar, zorluklar karşısında kimin peşinden gittikleri, kimin kullanımına uğradıkları, kime hizmet ettikleri netleşecek. Yeri gelmişken meslektaşlarıma, Ahmet İnam Hocanın etik, meslek etiği üzerine geçen yıl yaptığı sunumu izlemelerini öneririm. EMO TV'den videosuna ulaşabilirler. Zihin açıcı, soru sorduran, aydınlatıcı bir içeriği var.

Önümüzdeki dönemde de EMO ve ülkemiz için benzer sorunlarla boğuşacağız, saldırı ve direnişlerle geçecek bir dönem olacak yaşayacaklarımız. “A tipi muayene kuruluşu olma” ve “Personel belgelendirme” konularındaki itiraz ve uyarılara rağmen, ilgili önergelerin EMO Genel Kurulu'ndan geçmesi de kaygı verici. Makinacıların bütçelerine öykünenler, mesleki problemlerimizin, kamusal sorumluluklarımızın ekonomik yollarla çözüleceğini zannediyorlar. Bu kararlar, TMMOB'deki politik kırılmanın yeni bir örneği olarak tarihe geçecektir.

Nevruz'larımızı, 1 Mayıs'larımızı, bayramlarımızı yasaklasalar da bahar geldi. Hayat yenileniyor, yeni filizler, tomurcuklar veriyor, tomurcuklar çiçeğe duruyor. Sevdalar büyüyor. Açan çiçekler

bir öncekini andırıyor. Özlemlerimizin, ölen gençlerimizin adını yeni doğanlara veriyoruz. Ne özlem bitiyor, ne sevdâ. Özgürlük istiyoruz. Halaylarla, şiirlerle, aşkla hayata asılıyoruz. Yeni döneme başlıyoruz.

Bu bültende tanıtacağım ilk kitap **“İÇİMDE KIZIL BİR GÜL GİBİ...”**1 Şiire tutkuyla bağlanmamın, sevgide, aşkta, doğada, müzikte, resimde hatta öfkede, kavgada, savaşta ve ölümde bile şiiri aramamın nedeni O'dur” diyor. Şiire sevdasının hikayesini, O'nun, Nazım'ın doğumunun yüzüncü yılında, şükran dolu

bir selam göndermesiyle, belki de bir görev ve tecrübe paylaşımı olarak yayınlıyor. Okuyunca açmaya yüz tutmuş bahar tomurcuklarının yüzüne vuran ılık rüzgarı, gözünü kamaştıran parlaklığı içinizde hissedeceksiniz. Aşka, sevdâya, coşkuya kapılacaksınız.

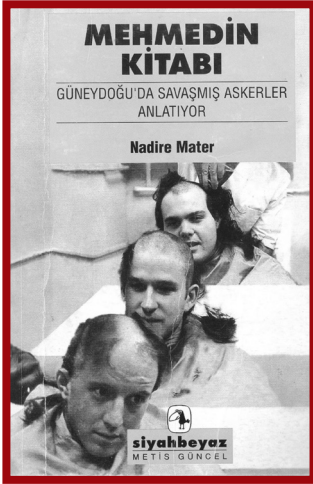
Sıradaki kitap, **“SİZİN MEMLEKETTE EŞEK YOK MU?”**2 Bahar

geldi, yeni dönem başladı. Ciğerlerimize giren oksijeni arttıran, mutluluk düzeyimizi yükselten kahkahalar süslesin baharlarımızı. Zekâ ürünü olan gülmecelerimiz elimizin altından eksik olmasın. Zorbaların, diktatörlerin en korktukları şeyin mizah olduğunu biz yıllar önce onun yaşamı

üzerinden öğrenmiştik, “Gezi”de deneyimlemiştik. Kitapta, Aziz Nesin hikâyelerinden bir seçki yapılmış. Hikâyelerini tekrar tekrar okuyarak çalışkanlığını, direngenliğini anarak, onu çoğaltalım.

Tanıtım sırası, **“MEHMEDİN KİTABI”**³ Yaz

aylarından beri sıkça 90'lara dönmekten bahsediliyor. Beyaz toroslar, kaybedilenler, asit kuyuları. Bir de Mehmedin Kitabı'ndan bahsetmek gerekiyor. Mater kitabını şu cümlelerle tanıtıyor.

“Dünyadaki hiçbir savaş haberlerdeki, tv görüntülerindeki gibi olmamıştır. Mermiler; parçalar, yaralar, sakatlar ve öldürür. Orada olmak, asker olarak çatışmanın

tam ortasında olmak başkalarına nasıl aktarılabilir ki?

Adları ne olursa olsun, askeri “Mehmet” diye biliriz. Oysa askerlerde hepimiz gibi birilerinin çocukları, kardeşi, eşi, sevgilisi ya da babası olan adı sanı belli insanlardır. Mehmedin Kitabını böyle 42 genç insan yazdı. Onlar askerliklerini 1984-98 arasında Güneydoğu'da, Olağanüstü Hal Bölgesi'nde yaptılar. Başlarından geçenlerin muhasebesini sizlerle paylaşma cesaretini göstererek bu kitabı yarattılar.

Mehmedin Kitabı sosyolojik ya da politik değerlendirmeler yapmayı amaçlamıyor. İsteyerek ya da istemeyerek kendilerini çatışmanın ortasında bulan kanlı canlı insanların sesini topluma duyurmak, yaşananlara onların baktığı yerden de bakılmasını sağlamak, bu kitabın amacı.”

Ağayla marabasının arasındaki; “Biz bunu neden yedik?” Sorusunu sorduruyor. “Güler misin? Ağlar mısın?” İkileminden daha çok, acınacak haldeyiz.

Son okuduğum kitap, **KEMALİZM ve SOSYALİZM**⁴ Ülkemizin, toplumumuzun sol tarihini, çağdaşlaşma çabalarını kısa, akıcı, anlaşılır bir dille anlatmış yazar. Anadolu'nun sol tarihini, 1529'dan Kanuni'den, 2000'lere kadar getirmiş. Derli toplu bir tarih kitabı olmuş. Yorum katmadan,

belgeye dayalı, kronolojik bir sıralama yapılmış.

Yazar ancak son söz bölümünde kısa bir değerlendirmesini yapmış. Ülkesiyle ve geleceğiyle ilgili kaygısı, gayreti olan herkesin okuması gereken bir kitap olarak öneriyorum. Okuma merakınızı arttırmak için birkaç alıntı yapayım.

17 Şubat 1926 tarihli Türk Medeni Kanunu gerekçesinden, “...

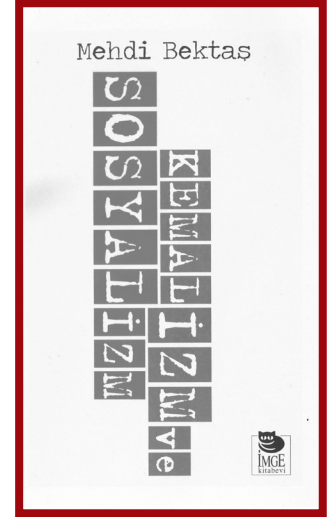
Kanunları dine dayalı devletler, kısa zaman sonra memleketin ve milletin ihtiyaçlarını karşılayamazlar. Çünkü dinler, değişmez hükümleri açıklarlar. Yaşam yürür, ihtiyaçlar hızla değişir. Dine dayalı kanunlar, ilerleyen yaşam sürecinde biçimden ve ölü sözcükten daha fazla bir değer ve anlam içermez. Değişmemek dinler için bir zorunluluktur. Bu nedenle dinlerin yalnızca bir vicdan işi olarak kalması, çağımız uygarlığının esaslarından ve eski uygarlıkla yeni uygarlığın ayırmaçlarından biridir.

Özünü dinden alan kanunlar, uygulandıkları toplumları indirildikleri çağlara bağlar ve ilerlemeyi önleyen önemli etki ve nedenler arasında bulunurlar.”

Lâik devlet nazarında din, vicdanlarda kaldıkça saygındır ve dokunulmazdır.

“Çağdaş devlet, dinini dünyadan ayırmakla, insanlığı tarihin en kanlı girişimlerinden kurtarmış ve dine gerçek ve devamlı bir taht olan vicdanı ayırmıştır. Özellikle çeşitli etnik grupları kapsayan devletlerde tek bir yasanın bütün toplulukta uygulama alanı bulabilmesi için bunun, din ile ilişkisinin bulunmaması, milli egemenlik için zorunluluktur. Çünkü yasalar dine dayalı olursa, vicdan özgürlüğünü kabul zorunluluğunda olan devlette, muhtelif dinlere bağlı vatandaşlar için ayrı ayrı yasalar yapmak gerekir. Bu hal, çağdaş devlette esas olan politik, sosyal, milli birliğe tamamen karşı olur.”

Aydınlık Sosyalist Derginin 1970 yılında 15. Sayısından, Mahir Çayan'dan: “Kemalizm,

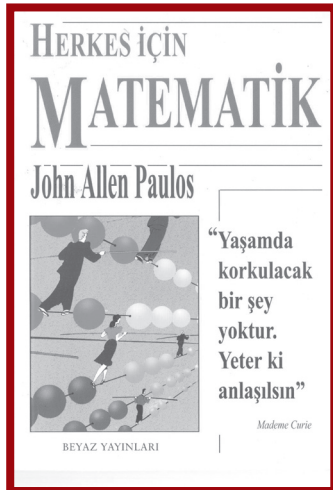
emperyalizme karşı bir isyan bayrağıdır... Türkiye’de küçük burjuvazinin en radikal çizgisi olan Kemalizmi karakterize eden yalnızca “milli kurtuluşçuluk” ve “lâiklik” öğeleridir... Kemalizm’in antiemperyalist niteliği bir tarafa bırakılırsa, ortada Kemalizm diye bir şey kalmaz. Bu nedenle ancak emperyalizmin karşısındaki saflarda yer alanlar, Kemalizm’e sahip çıkabilirler.”

Yazarın sonsöz yerine bölümündeki yorumundan, “Sosyalist sol ne Kemalist’tir ne de Kemalizm karşıtıdır. Kamalizmi kabul veya ret bir tercih sorunu değildir, olamaz da; o, geçmişten günümüze uzanan tarihsel gerçekliğimizdir. Anadolu aydınlanmasının, bağımsızlığın, Türk Devrimi’nin somutlaşmış ifadesidir... Ders almak için geçmişi tartışmak yerine, geçmişi karalamanın ve bunu sıkça yinelemenin toplumsal mücadeleye bir yararı olmayacağını, sosyalistlerin de Kemalistlerin de bilmesi gerekir.” Kütüphanenizde muhakkak bulunsun derim.

Tanıtımını yapacağım son kitap: **HERKES İÇİN MATEMATİK** ⁵ En sevdiğim ve başarılı olduğum derslerim matematik üzerine olanlardır. Kütüphanemin en görünür rafı matematik kitapları için ayrılmıştır. Geçen yazımda Nazif Tepedelenlioğlu Hocanın, “Kim Korkar Matematikten?” kitabını tanıtmıştım. Yanındaki kitap bu olduğu için sırayı bozmadım. Kitabın kapağında Madame Curie’nin bir sözü var. “Yaşamda korkulacak bir şey yoktur. Yeter ki anlaşılsın” diyor. Matematik hayatı anlamlandırmanın bir yoludur aynı zamanda.

Şimdilerde iyice moda oldu, bir geometri terimi var: “Paralel”. İcad edenin boyu posu devrilsin, diyeceğim, olmayacak. Feto’nun ilenmeleri gibi

olacak. Eski Yunan’da, matematikçiler sihirbaz, büyücü gibi doğa üstü yetenekleri olduğu zannedilen, okulları tarikat okulu benzeri oluşmuşlar. Dik üçgenin hipotenüs uzunluğunu şıp diye hesaplar ya da sel basan arazilerdeki payları baharda tekrar ölçer yerlerini işaretler, paylaşımlarını yaparlarmış.

Geometriyle ilgilenenler de “Parelel”in tanımını yapar, tariflerlirmiş. Bu “paralel” günümüz siyasetinde de her yere bulaştı. Sonra birdenbire hatırladık ki; Bu koruma altındaki ulu “paralel”, Komünizmle Mücadele Dernekleri’nde örgütlenmiş derin devletmiş. 12 Eylül’e bulaşıp onu desteklemiş. Ecevit’ te iyi tarikat olarak cisimleşmiş. Yeşil Kuşak projesinde NATO’nun ülkemizdeki eli-kolu olmuş. Sonra Büyük Ortadoğu Projesi’ne ve eşbaşkanına eklemlenmiş. Ergenekon’a, kozmik odaya dolanmış. Bir video ile başkan değiştiren, devletin kurucu partisine bulaşmış. Hrant’ın ölümünde parmak izi var. İktidar partisi onun üzerinden devlet partisi olmuş. 17-25 Aralık’ı organize etmiş. Şimdilerde Devlet’in partisine de bulaşmış. Kim kime paralel belli (değil). Ama matematikçiler asırlar önce ispatını yapmış. “Bir doğruya paralel iki farklı doğru da birbirine paralel olur.” Bir babanın oğluna anlattığı basitlikte anlatacak olursak; iki paraleli birleştirmek için aralarındaki mesafenin sıfırlanması gerekir. İki paralel çakıştırılmazsa sıfırlanmalarının mümkünü yoktur.

Gözümüzü açmazsak, zamanımızı cambazı seyretmekle geçiririz. Cambaz marifetlerini sergilemiyor, aksine ipten düşmemeye çalışıyor. Her hareketi, onun krizidir. Cambaz, ipi ve denge sopası birbirleriyle uyumsuz, üfleseniz düşecek.

Bütün çalışanların 1 Mayıs birlik, mücadele, dayanışma günü kutlu olsun.

- 1- Kulin Ayşe, Remzi kitapevi, 2002 İstanbul, ISBN 975-14-0869-5
- 2- Nesin Aziz, Doğan yayın, 1995 İstanbul, SBN 975-325-012-6
- 3- Mater Nadire, Metis yayınları, 1999 İstanbul, ISBN 975-342-229-6
- 4- Bektaş Mehdi, İmge Kitapevi, 2015 Ankara, ISBN 978-975-533-798-2
- 5- Paulos Johh Allen, Beyaz yayınları, 1998 İstanbul, ISBN 975-8261